

[Erik Eriksen.]

regeringspartierne og deres vælgere; men det forekommer mig, at de to små regeringspartier i deres kurs efter regeringsdannelsen ligger så fjernt fra, hvad de i sin tid lovede deres vælgere, at enhver tilhænger af folkestyret må have lov til at pege på dette misforhold. Kommunevalgene viste da også, at sådanne tanker har levet i betydelige vælgerkredse inden for de to partier. Deres vælgere har så åbenbart den opfattelse, at de stemte på partiet, for at det skulle gennemføre sin egen og ikke socialdemokratiets politik. Det kommende folketingsvalg vil utvivlsomt bringe dette meget klart frem.

Jeg tvivler altså på, at den nuværende regering kan blive nogen tilfredsstillende leder af et lovgivningsarbejde i fremtiden. Jeg har allerede nævnt, at det så åbenbart har voldt vanskeligheder allerede det første år, og jeg tror, at disse vanskeligheder vil vokse. Hidtil har regeringspartierne været bundet af den hemmelige protokol, de har underskrevet om samarbejdet; men hvordan vil det nu gå, når forudsætningerne ændrer sig for de synspunkter, der er nedfældet i denne protokol? For så vidt har vi allerede eksempler på det; jeg tænker her på det såkaldte tvangslån, som jeg gerne tror at mange i de to små partier ønsker hen, hvor peberet gror; men protokollen binder, og så længe socialdemokratiet holder sig til den, er de to støttepartier naturligvis bundet af deres underskrifter. Endnu vanskeligere vil det blive, efterhånden som protokollens punkter bliver udtømt og regeringspartierne skal til at opnå enighed om et nyt arbejdsgrundlag. Spørgsmålet bliver da — og jeg gentager det — om ikke regeringen i stigende grad vil vise sig at være lammet af denne indbyrdes uenighed. Det er jo sandsynligt, at de økonomiske tilskikkelser i fremtiden kan kræve en meget hurtig regeringsindsats. Men kan den præsteres? Så meget er givet, at kun hvis de to små partier også i fremtiden er socialdemokratiet følगतige, vil regeringen kunne handle.

Hvis partierne derimod ønsker at følge en mere selvstændig linje, måske endda den, de gik til valg på, er regeringen ganske simpelt afskåret fra at kunne handle. Naturligvis er jeg ikke blind for, at hvis den højtærede statsminister vil tale med sin kollega, den højtærede minister uden portefølje hr. Viggo Starcke og blot nævne ordet valg, vil dette være et såre virksomt middel.

Regeringens uensartede sammensætning afspejler sig da også på en bemærkelsesværdig måde i dens forhold til oppositionen. I ømtålige spørgsmål er der ikke tale om realitetsforhandlinger; oppositionen bliver stillet over for færdige afgørelser, som åbenbart er nået efter svære fødselsveer i regeringen. Den kan derfor ikke tillade, at oppositionens saglige medarbejderskab fører til væsentlige ændringer. Et hovedeksempel på dette var den såkaldte kriselovgivning for et års tid siden.

Mest grelt ser vi måske regeringens indbyrdes vanskeligheder i forsvarsspørgsmålet. Som bekendt nåede socialdemokratiet, venstre og det konservative folkeparti sidste år til enighed om hovedtrækkene i en ny forsvarsordning, og i den højtærede statsministers åbningstale i oktober sidste år hed det, at den påkrævede revision af forsvarets ordning burde gennemføres i dette folketingsår. Videre sagde regeringschefen:

„Regeringen må derfor ønske arbejdet i forsvarsudvalget fremskyndet, således at et forslag snarest kan blive forelagt for folketinget.“

Det var ordene, men hvorledes nu med realiteterne? Jo, for tredje gang i løbet af 11 måneder holdt udvalget møde for nylig. Ja, nu ved jeg, at der var møde i går, men det siger alligevel ikke meget. Må jeg have lov til at minde om, at skønt den højtærede landbrugsminister for længe havde røbet, at regeringen havde sine planer klar, fik udvalget i sit møde i midten af maj forelagt hele tre forslag til frit valg. Regeringen har ganske enkelt ikke kunnet opnå enighed. Nu skal der, så vidt jeg